

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis

: BARCELONA

: Telèfon 82215

COMUNICAT DE PREMSA

ESPERANTO-ELDONO

Nº. 18.

Barcelona, 17/VII/1937.

TUTMONDA PROLETARO, NIA 12 MONATA REZISTADO MERITAS LA INTENSIGON DE VIA SOLIDARECO.

Kamaradoj, laboristoj, proletaro el la tuta mondo! Hodiaŭ pleniĝas unu jaro ekde la faŝista leviĝo en Hispanio. La internacia faŝismo en sia aspiro konkeri poziciojn, superregi la mondon, financi la artifaĵon de la ribeliĝo, realigita de la kapitalismo, la eklezio kaj la militarismo.

Oni kredis, ke estus facile subpremi la popolon. Sed ĝia intenco estis akompanita de la frakaso plej bruega. La popolo, la hispana proletaro kun multaj armiloj kaj multe da kuraĝo, ĵetis sin al la batalo kaj premis en la plej gravaj urboj la perfidulojn, la trorican kaston, kiu volis nin subjugigi.

La duono el Hispanio restis en la manoj de la reakcio, k kun la senkondiĉa apogo de la internacia faŝismo, kun miloj da maŭroj, germanoj kaj italoj kaj kun la helpo de la germana Armeo, kun abunda militmaterialo, la perfiduloj entreprenis la konkeron de la cetera duono el Hispanio, kiun la proletaro tenis en sia povo.

Ni batalis kiel ni povis. Ni improvizis armeon k ni devis batali kun manko da materialo. Kaj malgraŭ ĉiuj malfacilaĵoj, malgraŭ ĉiuj improvizaĵoj, ni estis kapablaj haltigi la antaŭeniradon de la armeoj, superaj pri organizado kaj batalisparteco. Sed nun, ĉe la finiĝo de unu jaro, ni disponas florantan armeon. Kaj ni sekvas antaŭen en nia batalo kun rideto, certaj trafi la venkon, kvankam per la prezo da sennombraj oferoj kaj miloj da falintoj.

Unu jaro en kies daŭro, dum la faŝistaj imperioj apogadis senhonte Franko'n, la demokratioj sekvanter malsupren vojon, malkoncernigis sin kun la "neintervenado" unue, k la "kontrolado" poste, prezentis rektan apogon al la faŝistoj.

Unu jaro, dum kiu, volante eviti la militon, oni ĝin favoris, permesante al la faŝismo plibonigi siajn poziciojn.

Nun ŝajnas elŝpruci movado pri helpo, pri plijustigo de la konduto flanke de iuj demokratioj. Sed ni ne tre konfidis al ĝi. Ni ja estas konvinkitaj, ke oni projektas ion kontraŭ hispana popolo, kontraŭ la revolucia popolo.

Pensu, kamaradoj, demokratioj, liberalaj homoj, ke nia celo estas la via. Ke se Hispanio triumfus la faŝismo, senprokraste ĝi eksuperregos en Francio, Germanio satigos sian malamon, kiun sentas pri Francio, kiu ĝin venkis en 1918^a. Italio definitive aneksus al sia maskiganta imperio Aŭstrion k Hungarion. Germanio falus poste sur Ĉekoslovakion. Japanio atakus Rusion. Kaj restus baldaŭ submetita sub la fera kalkanumo de la internacia faŝismo.

Por ni, la respublikanaj hispanoj, estas nur unu savo: via apogo. Ĝi estas la unika efektivo. La uniko, kiu ne malprosperigas. La uniko, kiu utilos konscienco.

Ne malsukcesigu nin. Pensu pri la tragedio, kiu superflugos vin kaj nin. Faru ĉion eblan helpi nin por venki. Venkante ĉi-tie malfermiĝos maro da ebloj favore al via libero.

Ni konfidas, ke vi scios plenumi vian devon. Ni ne petas de vi homojn, ne al ni estas necesega via ĉeesto en la batalo. Ni kiel batalantoj sufiĉas por venki. Gardu vian homrezervon por kontraŭagi vian enlandan faŝismon. Povas prezentiĝi akraj bataloj en diversaj nacioj, kaj vi devas esti tie por defendi nin kaj vin. Kion ni petas estas armilojn por lojala Hispanio.

Helpu la hispanan antifaŝismon!

Bojkoton al ĉiuj faŝistaj komercaĵoj!

Monon por nia celo!

Ci-tiu estas nia parolo en ĉi unujara datreveno sanga, sed ĝoja!

LA 19ª DE JULIO DE 1937.

(Eltiraĵo el la manifesto de C.N.T.)

LA FALO DE BILBAO.

Jam, per manko da taktiko, kiu estus nekomprenebla se la homoj de la Registaroj de Anglujo kaj Francujo ne estus kutimiĝintaj nin al tia konduto, kiu estas vera neado koncerne solidarecon al nia lando, Mr. Eden diris, ke la Registaro de Hispanujo, kiun li plej ŝatis, estis tiu de Baskolando. Kaj kvazaŭ tiu deklaro de la brita ministro por Eksterlandaj Aferoj estus sekurecgarantio por Baskolando, multaj baskoj diris, ke Anglujo neniam tolerus, ke kiel konsekvenco de perforto la faŝistoj enirus Bilbao'n kaj des malpli la armeoj de Italujo kaj Germanujo.

Mr. Eden faris tiun deklaron antaŭ ol la germana Aviacio estis portinta al praktiko la minacon, kiun disradiis la eksgeneralo Mola. Do, tute ne taŭgis al Baskolando havi Registaron agrablan al Mr. Eden, nek la fakto esti neniam interrompinta la katolikan kulton. Tute male. Estas ĝuste en Baskolando, kie la piratoj de la aero el Germanujo kaj Italujo pligrandigis siajn sovaĝaĵojn kaj kruelaĵojn. Ili detruis preĝejojn kaj monaĥejojn en la sama momento dum kiu okazis la meso en la unuaj kaj oni preĝis en la duaj. Kaj la alvoko de la naciistaj katolikoj kaj de la Baska Eklezio al Papo, estis neaŭskultita. Do, kun la akcepto de Anglujo kaj Francujo kaj ankaŭ tiu de la Papo, kiu diris nek unu vorton por kondamni la kriman kaj barbaran intencon, parte okazinta, oni aliigis Baskolandon je granda tombejo.

Francujo, Anglujo kaj la Papo povis rimarki la kontraston inter la konduto de la respublikana Aviacio, konsistanta el civilizitaj homoj, kun honoro kaj indeco, kaj tiu de Italujo kaj Germanujo direktita de fidungitoj, kiuj reeldonis en Hispanio, pligrandigante ilin, la sovaĝaĵojn faritajn de la submetiĝintoj de Mussolini en Abisenio.

La respublikana Aviacio estas povinta detruiri Oviedo'n, Seviljon (Sevilla) Cordobo'n kaj Zaragozo'n lasante nenion starantan. Ĝi estus estinta krimo, kiu estus senhonoriginta nin kaj kiu eble estus provokinta la intervenon de la potencoj subskribintaj la Interkonsenton de Neinterveno. Ĝi ne volis fari tion kaj ĝi dediĉis sin bombardi nur la militajn objektojn de la menciitaj urboj. Estis por ni tute sentaŭga esti civilizitaj, indaj kaj sindonemaj. La germana kaj itala Aviacio kaj la centoj da kanonoj kaj atakĉaroj elŝipiĝitaj en Pasajes kaj la miloj da viroj, kiuj invadis Hispanlandon, dispecigis la Interkonsenton pri Neinterveno, kaj diktis sian volon ruinigante Hispanion kaj mortigante la defendantojn de la Baska Registaro elektita la 16an de Februaro 1936a. Neniu kontraŭagis por ke la ege hontiga krimo ne okazus. Kaj la invadantoj, elĉerpita momente la rezistado de la baskoj, povis eniri en Bilbaon, per sango kaj fajro, bombardinte la ĉefurbon de Baskolando, dekduoj kaj dekduoj da flugmaŝinoj kaj centoj da kanonoj.

Nº. 18.

Ni ne tre mirus se post nelongan tempon Anglujo, kiu jam ne volis, ke militŝipo gardu alian ŝarĝosipon destinitan por ellasi la nabatalantan enloĝantaron de Bilbao, oficiale rekonus la faŝistan Komitaton de Salamanca.

Do, ni, la respublikanaj hispanoj povos esti tre dankaj al la malĝoje fama Komitato de Neinterveno, al la "bona" Kontrolo kaj fine ni povos ekkrii... Vivu la farso....!

(El "El Día Gráfico" organo de maldektraj respublikanoj)

EN LA Malfacila Horo de la Demokratioj.

La definitiva eliĝo de Germanujo kaj Italujo el la Kontrolo, montros nun per ŝagrenigaj faktoj nian tezon, kiam ni certigis antaŭ Francujo kaj Anglujo la pripolitikan eraron sekvatan de ambaŭ du landoj pri la hispana afero.

Estis tute netaŭga la toleremo, kiun oni havis koncerne la faŝistajn ŝtatojn. Ili decidis efektiviĝi sian intervenan politikon en Hispanio, kiel planon antaŭe interkonsentitan kun la enlandaj perfiduloj, kaj ili akceptis la sugestojn de la Komitato de Neinterveno por tiel ŝajnigi pli bone siajn krimajn intencojn. Tamen, la ŝajnigo ne sufiĉis por ke ili iam plenumus tion, kion estis aprobita en la Komitatkunvenoj, senhonore kaj senhonte, nek unu momenton la faŝistaj potencoj restis sen protekti la agadon de Franco, havigante al li ĉion, kion li bezonis, antaŭe la regulajn trupojn kaj la ŝipojn el sia militŝiparo.

Anglujo kaj Francujo agis kvazaŭ ili ne sciigis pri tio por tiamaniere ebligi la envojigon de la terura problemoj; sed dum ĉiu ŝajnigita distro de tiuj-ĉi du nacioj, Italujo kaj Germanujo plifortigadis sian politikon de interveno kaj kunkulpeco kun la ribelo.

Pro la nova kaj grava fazo, kiun malfermas la internaciaj okazintaĵoj okaze de Kontrolforlaso flanke de Italujo kaj Germanujo, adprenante plenan libecon por efektiviĝi iliajn flagojn, finiĝis la mildiga politiko elmontrita de Anglujo, sendube kun tre bona intenco, sed kun la plej katastrofaj rezultatoj, kiujn oni povas imagi.

Kia direkto sekvas nun Francujo kaj Anglujo antaŭ tiu malsukceso?

Ĉi-tiu estas la nuntaga inkognitaĵo kaj al la agado montrata de tiu inkognitaĵo en la du grandaj europaj demokratioj, dependos grandparte la okazintaĵoj de nia luktado.

La malbonon, kiun la tutecaj ŝtatoj faras al ni, kiel ajon por satigi siajn apetitojn, ĉefe devas esti kontraŭagata de Anglujo kaj Francujo. La situacio estas jam montrita laŭ rekta linio, kaj eble post nur kelkaj tagoj aŭ horoj devos, ĉies vizaĝoj, sen masko montri sin. Do, nia devo kaj nia indeco postulas, en tiuj-ĉi momentoj, pli ol iam, la disciplinon kaj la seriozecon proprajn de la popoloj, pruvintaj la maksimuman kapablecon por ofero kaj heroismo.

Rilate Germanujon kaj Italujon, forlasintaj la Komitaton de Londono pro "indeca aspekto", oni povus demandi ilin ĉu tia eksigo de la Kontrolo estas farita de ili por finfini la piratagadon tra la maroj aŭ por pligrandigi ĝin.

Kvankam la respondo ni mem povus fari sen heziti unu momenton.

(El "Solidaridad Obrera")

LA BARBARAJ METODOJ DE LA FAŜISTOJ.

Ne estas elpensajo de hispanaj respublikanoj kvalifiki la faŝistojn kiel barbarojn. Iliaj metodoj superigas ĉiujn malhumanajn kaj kruelajn liniojn. Kun ektimo ni rememoras ankoraŭ kiel la civilgardistoj kaj falanĝistoj, kiuj defendis Caspe'n kaŝis sin malantaŭ la korpoj de la virinoj kaj infanoj por protekti sin kontraŭ la pafoj de la kuraĝaj katalunaj milicanoj. Faroj kiel tiu okazis po dekduoj dum tiu-ĉi kruela milito, la plej kruela el la militoj.

Sed estas nova epizodo, ĵus okazinta, kiun ni devas aldoni sur la granda aro da barbaraĵoj faritaj de la "defendantoj de la civilizacio".

La fakto okazis en Madrid, en tiu heroa Madrid, kiu skribis la plej brilan sangon paĝon, kiun registras Historio de Homaro.

Antaŭ malmultaj tagoj en la kvartalo de Usera, la fidungitaj faŝistoj furioze atakis niajn tranĉeojn. Unu ataka pli, kiu, kiel ĉiuj, rezultis senutila. Dum tiu-ĉi atako falis multaj fidungitoj inter ili unu estro. Kaj la mortintoj restis tie inter tranĉeoj kaj tranĉeoj.

De niaj parapetoj oni observis, ke la faŝistoj havis grandan intereson por kapti la mortintojn, aferon, kiun ili neniam faris kaj kiun ili lasis sub la zorgo de niaj herooj soldatoj. Sed, ho ve! tie estis estro, kaj tiun jes, ili volis kunporti. Tamen, eliri por serĉi ilin, signifis la morton, ĉar niaj soldatoj ne lasas antaŭeniri ilin. Ili mem jam enterigos ilin, sed ili volis scii, kiun estis tiu, kiun la faŝistoj tiel multe deziris kunporti.

Konstatinte la sentaŭgecon de iliaj klopodoj, la malamiko de la libereco, havis genian ideon.

Kaj unu fojo pli, niaj herooj defendantoj, estis devigataj rigardi teruregan scenon.

Kelkaj dekduoj da infanoj estis metitaj ekster la tranĉeoj kvazaŭ parapetoj kaj malantaŭ ili, singardeme antaŭenirante, la faŝistoj-tiu malspurega konglomerato el malbonaj hispanoj, germanoj kaj italoj-povis kunpreni la kadavron, kiu interesis al ili. La ceterajn kadavrojn ili lasis tie por ke niaj soldatoj entombigu ilin.

Kaj la infanoj, plorante unuj timoplenaj la aliaj, devis rigardadi tiun monton da kadavroj sen kompreni kial oni portis ilin tien. Ili, kiuj ĉion devus ignori, kiuj devus tute ne koni kio estas milito, estis aliĝintaj je pasivaj aktoroj de tiuj nehumanaj procedoj, kruelaj, ne indaj je la XX-a jarcento, jarcento de civilizo kaj progreso.

Kaj la soldatoj de la popolo en siaj tranĉeoj kun la manoj sur la fusiloj, sentis sin senpovaj por venĝi tiun ofendon al la Homaro.

De la lojalaj tranĉeoj eliris nek unu pafo, male, en la impona silento, kiu estiĝis kiel kadro al tiu terurega sceno, oni aŭdis nur unu krion: -MORTIGISTOJN!

LA GERMANAJ INVADANTOJ INTENCAS ATAKI PER GASOJ AL LA ARMEO DE HISPANIO.

La procedo ne estas nova, ne lerta. La Kronikoj el diversaj politikaj kampoj, kiuj anakizas la okazintaĵojn pri la Mondmilito registris unuanime la pure germanstilan manovron. Guste estis la centraeŭropaj imperioj, kiuj organizis, kun detalplena atento, la militon de falsaj sciigoj. Bona organizita propagando disvastigis tra la mondo ian mensogspecon. Kaj poste ili agadis. Oni atribuis al la malamikaj Grandaj Ŝtatoj agadintencojn pri kiuj poste estis la germanoj la realigantoj. Tiel, la blokado kontraŭ Britio kun ĝia vico da monstraĵoj torpedadoj. Tiel, la submara milito, ekzakta difino pri la marpiratagado, perfekte atingita de la maristoj de "Kaiser". Kaj kiel fino, la

Ĥemia milito, krima fakto, kiun neniam oni povos forstreki el la Historio.

La Granda Generala Stabo de Vilhelmo la IIa, en iu tragika monato de la jaro 1915a, diskonigis la devizon: "La kuniĝintaj armeoj, dum siaj lastaj agoj, uzis, kiel batalrimedon, la venenigajn gasojn." La mondo restis mirigita. Poste, la esploroj donis rezultaton, pruvantan la germanan falsajon. Nu, post kelkaj semajnoj la germana Granda Stabo donis la ordonon ataki per gasoj. La kuniĝinta armeo ne atendis tion. Kaj la kampoj pleniĝis da kadavroj francaj, belgaj kaj anglaj viktimoj de kruela kaj neimagebla morto.

Ni ne devas konfidi. La faŝistaj radioj, unue, la ĵurnaloj poste, ricevis malkvietigan devizon. Oficiale, de Salamanca oni informas pri supozeblan akiron da maskoj kontraŭ la gasoj flanke de la respublikana Armeo, kaj la faŝista komuniko aldonas, "ke tio pravas, ke ni pretigas nin por uzi ilin", kaj ĝi finas dirante: "Sed ni estas pretaj kaj ni respondos per bona adekvata maniero".

La fiago estas nedelikata kaj ĝi havas tre klaran antaŭaĵon kaj pure "Made in Germany".

Koncerne tion estas tre konata la sinteno de la Registaro de la Respubliko. Antaŭ nelonge "Foreign Office" devis adresi sin al la ribeluloj kaj al la laŭleĝa Registaro de Hispanio, petante ilian promeson ne uzi la gasojn kiel militan elementon. La respondsciigo de la respublikana Registaro lasis nenian dubon koncerne ĝian decidon pri la neuzado de la menciita firimedo. Nun, la ribeluloj pretigas sin por la praktikado de la malnova germana konduto. Salamanca donas la sciigon. Kaj ni ne devas forgesi, ke Salamanca estas la Generala Stabo de von Faupel...

La ministro por Nacia Defendo publike kaj certece montris la malverecon rilate la lastan sciigon de la ribeluloj. La klarigoj de la ministra pruvo estas nerefuteblaj. Kaj se tio ne sufiĉas la germanaj kaj italaj informoj sukcesas interkonsenti, nek pri tio koncernanta la akuzon. Dum la ofialema Agentejo D.N.B. certigas, ke la gasoj uzataj de la Registaro estis arsenikaj, la onidiroj de italaj devenoj diras, ke ili estis larmookazigaj.

La mondo konstatos la senhontecon pri tia akuzo. La faŝistaj ŝtatoj senpovaj per la armiloj, intencas porti al nia milito, la militon de mensogoj. Ili ne devas forgesi, ke estis ĝuste tiu, unu el la kaŭzoj, kiuj plirapidigis la disfalon de la "Germanio de la Junkers".

(El la dektaga Bulteno de la Centra Generala Stabo de la Ministrejo por Nacia Defendo)

LA PACO KAJ LA FIRMECO DE LA MEDITERANEO.

(Komentarioj de la Prezidanto Companys pri parolado de Eden)

Eksterlandaj ĵurnalistoj demandis al la prezidanto Companys, pri la efiko, kiun faris en Katalunio la diskurso de Eden elparolita pasintan sabaton en Coughton. La prezidanto de la Generalitat diris:

"Ĉia certigo pri la hispana teritoria tuteco, kiel tiu, kiun faris Mr. Eden, estas favore akceptita de la katalunoj. Ni scias, ke Italio kaj Germanio nur faras al ni la militon por konservi poziciojn en Hispanio. Tiuj estas la veraj motivoj rilate alian konduton en Hispanio. Nia ideologio liberala, demokrata kaj respektoplena koncerne la idiomajn kaj diversajn karakteroj de la hispanaj popoloj, justigas nenies atakon. Oni faras al ni la militon pro internaciaj motivoj, kaj ni estas la duoninsula soldato de la demokrata Peco de Okcidento."

"Tiuj hispanoj, kiuj por satigi siajn pasiojn kaj kastointereseojn, malfermis la pordon de Hispanio al maŭroj, teŭtonoj kaj imperialistaj romanoj, devos ricevi la punon meritata de sia granda peko. Ili endanĝerigis la teritorian

tutecon de Hispanio: ili volis fari el Maljprko novan Gibraltaron, kaj ili per-
esis, ke Italio estu unuiginta tiujn du nomojn en unu sama intenco; ili volis
fari el la duono de Hispanio la kolonionde la germanoj, malprofite por niaj in-
dustrioj; ili perturbis la trankvilecon de niaj protektaj zonoj, kaj la afrikaj teri-
torioj, malfermante ilin al la italogermana intrigo, kaj faciligante la plej
malbonajn fiagojn en Tanger.

"Ĉio tio devos esti detruita, la malbonaj aferoj kaj ĝiaj aŭtoroj. Kata-
lunio, interkonsente kun la demokratioj dezirataj la paco kaj la firmecon en
la Mediteraneo, en la nord-okcidenta Afriko kaj al la Okcidento de Eŭropo, kun-
laboros en la defendo por la hispana teritoria tuteco, kiu, tiel kiel la katalu-
noj ĝin komprenas, estas la plej sekura bazo pri tiu paco kaj pri tiu firmeco"

LA DUA INTERNACIA KONGRESO DE VERKISTOJ EN HISPANUJO.

POR LA DEFENDO DE KULTURO.

Sub la devizo "Por la defendo de kulturo", kunvenis verkistoj el preskaŭ
ĉiuj landoj de mondo por la dua internacia kongreso de verkistoj. La kongre-
so konsistis de tri kunsidoj, unua en Valencio, la dua en Madrido kaj la las-
ta en Barcelono.

En la unua kunsido de verkistoj kontraŭfaŝistaj en Valencio, la kongreson
alparolis la prezidanto de ministroj pr-o Negrin, kiu diris inter alie:

"Mi estas certa, ke ĉiuj ĉi tie kunvenintaj kaj tiuj kiuj ne povis ĉeesti
varme estas kunligitaj kun la afero defendanta de la respublikana Hispanujo.
En niaj frontoj vi havos la okazon konvinki vin pri la sana spirito kaj entuz-
iasmo de niaj soldatoj. Ili scias, ke ili defendas la grandan celon, kaj estas
ankaŭ konsciaj, ke ili ne batalas nur por Hispanujo, sed ankaŭ por la efeti-
vaj idealoj de la homaro".

En la dua kunsido alparolis la kongreson generalo Miaja:

"La moralaj valoroj de nia popolo estas bonegaj, kaj moralaj valoroj de
niaj batalantoj ne povas esti mal pli bonaj. Ĉu vi kredas, ke kun tiaj homoj
ni povas perdi?"

La lastan kunsidon en Barcelono salutis la prezidanto de la Generalitat
Lluís Companys kaj generalo Pozas.

"Katalunujo estas lando laborema kaj pacifista - diris la prezidanto. La
faŝistoj altrudis al ni la militon. Ni akceptis ĝin kaj kondukos ĝin ĝis la
fina venko".

La prezidanto de la kongreso estis nomita la konata Dana verkisto Martin
Anderson Nexo, kiu diris:

"Ni danrigas nian laboron en Madrido, la plej fama urbo sur la tero, kiu
signifas la morgaŭ de la homaro".

El diversaj paroloj ni citas la vortojn de hispana verkisto Jose Bergamin:

"La hispana popolo savas nun ĉiujn homajn valorojn de la kulturo".

Delegito de U.S.S.R. Aleksi Tolstoj diris:

"La heroo batalo de la hispana popolo por libereco kaj sendependeco estas
parto de nia korpo kaj nia sango".

Silvia Tovasend el Anglujo diris:

"Se la kulturo estos en la danĝero, tiam defendos ĝin la verkistoj".

Maria Teresa Leon, hispana poetino:

"Ĉiu hispana civitano, estas civitano de mondo, de libereco, de justeco
kaj kulturo".

Jose menciador, verkisto el Meksiko:

"....ke hispanoj ne povu diri, ke estas malfrue!...."

Nordahl Grieg, Norvega verkisto, familiano de la fama Norvega komponisto
Eduard Grieg:

"Miaj unuaj impresoj en Hispanujo konvinkis min pri la heroeo kaj justeo
de la hispana popolo. Pro tio mi estas certa, pri ĝia venko!".

La lasta tago de kongreso estis fermita kun koncerto en kiu ludis kaj di-
rigis la fama Kataluna violonĉisto Pablo Cassals.

LA VOĈOJ DE LA PRESO PRI LA KONGRESO DE LA VERKISTOJ.

"EL SOL" La kontraŭfaŝistaj intelektuloj, kiuj kunvenis en Valencio kaj Madrido, partoprenis en la horoj de nia historio. Ili konas la terurecon de niaj malamuloj, kaj vidis la impulson de la nevenkebla volo de milionoj de hispanoj kiuj atendas por esti la estroj por sia sorto. Estu ili niaj kunbatalantoj de mondo kontraŭ la faŝismo. Kameradoj verkistoj!....

"MUNDO OBRERO" La vojo de ĉiu verkisto estas signita, per lia naturo, per liaj intereso, per lia forto. Multaj el ili kaptis la pafilon. En la kunveno de nia asocio en Londono salutis nin Ralph Koks. Li estis mondibuĉulo kaj pensulo. Li amis la vivon. Kaj ĝuste pro tio li mortis en Hispanujo, kiel soldato de la Respubliko. Sed postrestis al ni aliaj, Regler, Renn, Jef Last... (el artikolo de Ilja Ehrenburg).

INTERVJUO KUN LA ĈEFO DE LA HISPANA REGISTRARO.

Ministroprezidanto pr-o Negrin respondis al la demandoj de iu eksterlanda ĵurnalisto.

"... Nia batalo ĉesis esti la interna milito, de tempo kiam la eksterlandaj trupoj, de tempo kiam eksterlandaj trupoj troviĝis sur nia teritorio. De tiu tempo defendas sin la Respubliko ne plu kontraŭ tiuj, kiuj prenis la malpacon, sed ĝi batalas kontraŭ novaj enruduloj".

"... La batalo finos, kiam ni sur la militkampoj venkobatos la malamikojn de nia libereco kaj sendependeco". "La ekonomia bazo por la daŭrigo de la batalo kuŝas ĉefe en la ordigo de la elspezpolitiko, sekve de la plibonigo de la budĝetsistemo kaj fine en la akra kontrolo de la eksterlandkomerco, kiu jam ebligis al ni kolekti gravajn devizsumojn, kiuj al ni ekonomie permesas en trankvilo atendi ĝis la fino de la milito".

"... La riĉeco de Hispanujo estas ege granda. Oni povas esti certaj, ke Hispanujo post la milito ne nur restarigos sian ekonomian pozicion, sed post iom da tempo suiros en la periodo de forta florigo. Hispanujo estas la unua lando en Eŭropo, kiu povas al si permesi enkonduki la registaron kun la ekonomia aŭtarkio; ĝi estas la nura lando, kiu estas en la stato kovri ĉiujn siajn bezonojn per forta produktado de sia industrio. Dume la plejmulto de Eŭropaj landoj vivas sub la daŭra devigo, serĉi la eksterlandajn markotojn pro la superflueco de sia industrio, sufiĉas kontentigi Hispanujon por multaj jaroj per sia propra nacia industrio".

"... Militoj ne estas kondukataj per floroj. Mi opinias, ke la humanizigo de la milito estas ebla ĝis la limo, kiu koncernas la homajn rajtojn kaj la intertraktadojn. Oni devas eviti la penadon de ĉiuj eblecoj, kiu per la internacia pravo estas malpermesata; la malfermaj urboj sen militaj celoj devas esti respektataj, la nebatallantoj devas esti respektataj, la nebatallantoj ne povas esti atakataj, virinoj kaj infanoj ne povas esti mortigitaj. Ni respublikanoj certe respektos tiujn rajtojn!...."

LA LETERO DE BASKAJ INFANOJ AL LA ANGLA REGISTRARO.

La Baskaj infanoj rifuĝintaj en Anglujo sendis la leteron al la Angla registaro:

Estimata Sinjoro! Ni sciiĝis kun la granda ĉargreno, ke niaj patrinoj, fratinoj kaj geavoj, estis bombarditaj el flugmaŝinoj de Franco, kiam ili forkuris sur la vojo de Bilbao al Santander. Ni estas pro la tuta gentileco, kiu

esprimis al ni la Angla popolo, pro la donacoj kaj ĉiuj afablaĵoj, tre dankaj, sed ni ne povas forgesi tiujn, kiujn ni postlasis. Ni estas pro tio tre malfeliĉaj, ke ili devas tiom suferi, ĉar ili ne povis forkuri antaŭ sia sorto, sen esti minacitaj de bomboj kaj maŝinpafiloj de flugmaŝinoj, aŭ de iu malamika ŝipo esti dronigitaj.

En la nomo de ĉi tie troviĝantaj 4000 Baskaj infanoj, ni petas la ministroprezidanton kaj tiuj homoj, kiuj havas la plej grandan aŭtoritaton en Anglujo, sendi unu grandan ŝipon, kiun ni vidis ĉe nia alveno al Anglujo, por ke niaj patrinoj, fratinoj, niaj geavoj, la malsanaj kaj la maljunuloj estu defendataj aŭ forlasu la landon sen danĝero.

LA LABORISTOJ EL MADRIDO POSTULAS LA UNUECON DE LA PROLETARO.

"Mundo Obrero", organo de la Hispana Komunista Partio organizis la rondemandon ĉe la laboristoj de Madridaj laborejoj pri la starigo de la unuecpartio de la proletaro, tio signifas la unuiĝon de la socialista kaj komunista partioj en Hispanujo. Kaj lau tio la laboristoj esprimis sin jene: La poŝtistoj ekzemple, - La kasisto de la socialista sindikato de la poŝtistoj, Antonio Gonzales, deklaris, ke multaj liaj kolegoj ne volas aliĝi nek al unu nek al alia partio, sed nur en la unuiĝinta partio. Li opinias, ke en la sindikato estas necese starigi la intiman kontakton inter socialistoj kaj komunistoj por apogi la unuiĝon de ambaŭ partioj. "Ĉiuj poŝtistoj - li skribis - deziras tiun unuiĝon". Alia poŝtisto Luis Gonzales diris: "Por rapide venki la militon kaj por la bona sindikata laboro estas la tuja unuiĝo de ambaŭ partioj necesa". La prezidanto de la poŝtista sindikato Rokue Perez, deklaris: "Ni kreas la kunligan komitaton inter la socialistoj kaj komunistoj. Mi estas rilate al ĝia efiko tre optimista". Feliks Prevost, gvidanto de la grava militindustrio "Ferrobellum", kie laboras 5000 laboristoj, respondis al demando, kiun opinion havas lia personaro pri la unuiĝo de ambaŭ partioj, li respondis: "Depost la grandioza mitingode ambaŭ grandaj partioj, la deziro de unueco de laboristoj pligrandigis la esperon de ĝia efektevigo. La laboristoj postulas la fortan unuecon de ambaŭ partioj kaj la plirapidigon de la unuiĝo. La milito ne permesas ian prokraston. Despli, ke la antaŭkondiĉoj por la unueco jam estas kreitaj".

La kunligkomitato de la topografista sindikato publikigis en la gazetaro la jenan deklaron. "La estroj de topografaj organizoj decidis en la hodiaŭa kunsido, partoprenanta ankaŭ de la Hispana Topografista Federacio, turni sin al la sekretarioj de Ekzekutivkomisiono de la socialista partio kaj la sekretario de la Ekzekutivkomisiono de la komunista partio por esprimi la deziro, ke la unuiĝo de ambaŭ partioj baldaŭ okazu.

KONTRAUFASISTAJ ELDONOJ DE KOMISAREJO DE PROPAGANDO EN BARCELONO.

Komisarejo de Propagando de la Generalitat de Catalunya eldonis kontraŭfasistan afiŝon en lingvo Esperanto. Baldaŭ aperos serio de bildkartoj kun klarigoj en lingvo Esperanto. "NOVA IBERIA" n-ro 5 aperos ankaŭ en Esperanto. Oni povas aĉeti tiun aktualan revuon sendante al Komisarejo de Propagando, de Generalitat de Catalunya, Barcelona, ses (6) respondukuponon aŭ monon en la sama valoro. La Kontraŭfasista Esperanto Komitato en Barcelono intencas organizi dum unua ĝis la 12a de Septembro grandan Esperanto -Ekspozicion en Barcelono. Oni petas ĉiujn Esperantistojn sendi al ili materialon por ekspozicii.